

- U Bruxellesu smo stupili u kontakt s francuskim biokemijskim inženjerom koji radi u ozračenom području Černobila. Zajedno smo definirali moguću primjenu našeg vagona u takvim uvjetima, bez potrebe za rizikom po ljudski život jer se vagonom upravlja daljinski pomoću konzole. Moguće je i upravljanje pomoću dronova i satelita. Također, vagon se može koristiti i u tunelima u kojima postoji opasnost od urušavanja - otkriva I. Camplin.

Pred RŽV-om je ove godine i predstavljanje u Seulu, na izložbenom prostoru od 10.000 četvornih metara, i to od 30. studenoga do 3. prosinca. *(Ivica Beti)*

'Naš robot lopoč već je analizirao podmorje Grčke, Italije, Izraela...'

Autonomno bespilotno vozilo ili plovilo, odnosno morski robot ili dron. Na pitanje što je točno **aPad**, uređaj s kojim je Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER) osvojio zlato u Nürnbergu, najviše vole reći – to je robot lopoč. Tako, naime, zovu inovaciju koja služi kao univerzalna platforma za istraživanje podmorja i koja može imati razne funkcije.

Foto: Goran Stanzl/PIXSELL

– On može samostalno obavljati zadatke, biti u moru tjednima i skupljati podatke, pratiti putanju te ići u svim smjerovima, a s obzirom na to da je povezan s kopnom pomoću računala, mogu se pratiti podaci koje prikuplja u realnom vremenu. Ovisno o tome tko ga koristi, mogu se na njega staviti različiti senzori pa tako ekolozi mogu ispitivati kemijsko-biološke karakteristike vode, može služiti za ispitivanje morskih luka, za praćenje ronioca, mapiranje arheoloških lokaliteta... – kaže **Antonio Vasiljević** iz LAPOST-a, FER-ova Laboratorija za podvodne sustave i tehnologije čiji je tim napravio aPad. S izradom su počeli 2012. u sklopu studentskog projekta, pa je tako na temu robota lopoča nekoliko studenata i magistriralo. Nastavili su ga potom koristiti u znanstvenim projektima, usavršavali ga te shvatili da ima komercijalni potencijal.

– Ovo sada je treća verzija s kojom smo izašli na tržište. Dobili smo 100 tisuća eura od Europske komisije za komercijalizaciju znanstvenih rezultata. Oni su, naime, shvatili da je znanost super, ali da ne stvara radna mjesta te im je jako važno da izumi koji su nastali kao dio istraživanja na fakultetu dođu na tržište – ističu u LAPOST-u te dodaju da je odlazak na natjecanja za njih zapravo način promocije. Sa svojim lopočem su već istraživali u Italiji, Španjolskoj i Izraelu, a FER je poslao **10-ak aPada i u Njemačku te Grčku** znanstvenicima na korištenje.

– Naš je robot namijenjen znanstvenoj zajednici, istraživačima poput geologa, biologa i arheologa te institucijama na moru poput Lučke kapetanije. Dronovi koji lete su hit, pa nema razloga da to ne bude i ovaj na vodi – smatraju u LAPOST-u koji je u suradnji s LARICS-om, laboratorijem FER-a za robotiku i inteligentne sustave upravljanja te drugim partnerima, napravio i robota ribu te robota školjku koji u kompletu s lopočem analiziraju podmorje. *(Stela Lechpammer)*

'Radili smo je svaki dan nakon školskog zvona'

Počelo je kao školski projekt, a završilo kao međunarodno priznata inovacija. Martin Sokolović išao je u prvi razred Srednje strukovne škole Samobor kada je došao na ideju da napravi znanstvenu podmornicu za istraživanje podvodnog svijeta. U to je vrijeme,